

Offentlig spesialistgodkjenning underveis

Erik Kreyberg Normann

Direktør, Avdeling sykehustjenester ved Helsedirektoratet

Vi ser behovet for en gjennomgang av samtlige aktuelle helsepersonellgrupper, og de øvrige videreutdanningene i psykologi.

DEBATT: SPESIALISTUTDANNINGEN

I april omtalte Tidsskriftet Helsedirektoratets forslag om bare å godkjenne de to største spesialitetene i første omgang. Sonja Mellingen skrev i mai at hun ikke ble beroliget av å lese Helsedirektoratets uttalelser i Tidsskriftet. I juniutgaven uttrykte også godkjenningstilvalget for psykologspesialister bekymring.

På oppdrag fra Helse- og omsorgsdepartementet startet Helsedirektoratet høsten 2011 en vurdering av hvilke andre helsepersonellgrupper enn dagens som bør få offentlig spesialistgodkjenning. Psykologene er én av ca. 10 aktuelle yrkesgrupper som kan vurderes for en slik godkjenning. Innenfor hver yrkesgruppe finnes det mange spesialutdanninger av varierende lengde, innhold og form.

Det er heller tvilsomt om det skal etableres omfattende offentlige godkjenningsordninger for yrkesutøvere som ikke arbeider i helsetjenesten

Vurderte et lite utvalg

Direktoratets arbeid startet med å utarbeide et sett av generiske kriterier og krav som bør oppfylles for å kunne få en offentlig spesialistgodkjenning. Dette ble gjort både som grunnlag for vurderinger av de enkelte spesialitetene og for at yrkesorganisasjoner og høyskoler/universitet skal kunne planlegge og bygge opp spesialiseringer. Deretter foretok direktoratet en vurdering av et lite utvalg av utdanningene, begrenset til to av spesialitetene i fysioterapi og to i psykologi. Vi leverte utredningen 1. februar i år. I denne står det at «Helsedirektoratet anbefaler at psykologspesialister innen barne- og ungdomspsykologi og voksenpsykologi får en offentlig godkjenning i denne omgang. Direktoratet vil imidlertid komme tilbake til en fullstendig og endelig vurdering av de øvrige faggruppene» (s. 27). I konklusjonen heter det videre: «Vi ser imidlertid behovet for en gjennomgang av samtlige aktuelle helsepersonellgrupper, samt de øvrige videreutdanningene innen psykologi og fysioterapi» (s. 48).

Konklusjonene i rapporten representerer altså en første vurdering, der de to største spesialiseringene for psykologer er vurdert og anbefalt for en offentlig spesialistgodkjenning. At direktoratet ikke foretok en full gjennomgang av samtlige helsepersonellgrupper og samtlige spesialiseringer innen 1. februar, skyldes hovedsakelig kapasitetsproblemer, men også at oppdraget fra Helseog omsorgsdepartementet presiserte at noen av utdanningene skulle prioriteres i denne omgang.

Helhetlig perspektiv

I Psykologtidsskriftets juni-utgave stiller Tjersland et al. spørsmål ved Helsedirektoratets forståelse for kontekstuelle rammebetingelser i behandlingen. Men en kontekstuell forståelse er etter hvert godt innarbeidet i de fleste faggrupper i helsetjenesten.

Det finnes per i dag ikke noen diagnoseliste for systemer, og i en arbeidssituasjon må man forholde til det gjeldende regelverket på området som i helsetjenesten betyr at det er ICD10 man benytter. Med et helhetlig syn på pasienten og et kontekstuellt perspektiv, vil like fullt kravet til ivaretagelse av pasientsikkerhet være et av de mest sentrale hensyn helsemyndighetene vil legge til grunn for sine vurderinger. Dette er følgelig et av de kriteriene som er foreslått.

Om det skal etableres omfattende offentlige godkjenningsordninger for yrkesutøvere som ikke arbeider i helsetjenesten, er heller tvilsomt. Da bør det eventuelt etableres andre godkjenningsordninger, eventuelt at utdanningene i større grad tilpasser seg tjenestene og de behovene pasientene har.

Viktige spørsmål

Den omtalte utredningen er nå til behandling i Helse- og omsorgsdepartementet. Før direktoratet fortsetter den omfattende gjennomgangen av flere yrkesgrupper og spesialutdanninger innenfor de ulike yrkesgruppene, vil direktoratet ha med seg tilbakemeldingen fra departementet. I det videre arbeidet bør det først og fremst legges til grunn en grundig konsekvensvurdering av en omfattende offentlig spesialistgodkjenning: Hva vil nytten være for pasientene, helsetjenesten, yrkesutøverne og samfunnet, og ikke minst hva er de mulige kostnadene av omfattende godkjenningsordninger, er sentrale spørsmål vi bør stille oss.

erik.normann@helsedir.no